

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I NORRTÄLJE KOMMUN

Framtidsplan för Norrtälje kommun

Investeringar för en trygg kommun som håller ihop

Socialdemokraterna i Norrtälje kommuns
handlingsprogram för mandatperioden
2018-2022

Innehållsförteckning

Inledning s.3

Investeringar för en trygg kommun går före skattesänkningar s.4

Med satsningar på utbildning och jobb skapas snabbare integration utan att sänka löner s.5

En trygg, sammanhållen vård och omsorg går före nya privatiseringar s.6

Investeringar i skolan går före skattesänkningar s.8

Investeringar i jobb och utbildning går före skattesänkningar s.10

Fler ska ha möjlighet att flytta hit och våra unga en möjlighet att flytta hemifrån s.12

Ett framstående miljö- och klimatarbete skapar jobb och tillväxt s.13

Ett levande kultur- och fritidsliv är viktigt för livskvalitén och sammanhållningen s.14

Kommunen ska ha höga krav och goda villkor s.15

Inledning

Vi har bytt inriktning för Norrtälje kommun – från privatiseringar och skattesänkningar till investeringar i skolan, vården, omsorgen och jobben. Det är nödvändigt för att skapa en trygg kommun som håller ihop och vi märker nu att det ger effekt. Kunskapsresultaten i skolan höjs, vi har fler medarbetare inom vården och omsorgen, bostadsbyggandet når rekordnivåer och inflyttningen är stor. Samtidigt är vi långt ifrån nöjda – många stora utmaningar återstår. Skolresultaten måste förbättras och fler utbilda sig för att alla som kan arbeta ska få möjlighet att göra det, många yngre lider av psykisk ohälsa och många äldre av ensamhet och oro, många som vill flytta till vår kommun eller flytta hemifrån får inte tag på bostad och alltför många upplever otrygghet. Vi har politiken för att möta dessa utmaningar!

Vi vill att Norrtälje kommun ska vara tryggt i en ny tid. Därför vill vi fortsätta satsa på vården, omsorgen och skolan, på barnfamiljer och pensionärer. Valfärden ska gå att lita på i hela kommunen. För oss går det före sänkta skatter.

Norrtälje kommun har en stark ekonomi och arbetslösheten är låg. Men vi har länge tagit för lätt på integrationsproblemen. Nu måste nyanlända in i arbete. Vårt mål är ett Norrtälje kommun där alla jobbar och bidrar, oavsett vem man är. Och man ska kunna leva på sin lön.

Norrtälje kommun behöver kraftsamla kring dagens stora samhällsproblem med en välfärd som inte alltid levererar och en växande otrygghet. Trygghet skapar framtidstro och sammanhållning. Om vi håller ihop är förändring möjlig. Vi ska framåt tillsammans.

Investeringar för en trygg kommun går före skattesänkningar

Norrtälje kommun ska bli tryggare – med bättre vård och omsorg, ökad trygghet i skolan och krafttag för att höja tryggheten på platser som upplevs otrygga såsom busstationerna i Norrtälje, Rimbo och Hallstavik. Vi kan aldrig acceptera att otryggheten breder ut sig, vare sig det handlar om oro ifall vården kommer finnas där när man behöver den eller att vissa platser upplevs som otrygga. Vi ska ha en trygg kommun som håller ihop! Därför prioriterar vi satsningar på ökad trygghet framför skattesänkningar.

Vi vill:

- **Anställa kommunala trygghetsvårdar som kompletterar polisen.** Trygghetsvårdarna ska sprida ökad trygghet vid exempelvis busstationerna i Norrtälje, Rimbo och Hallstavik och liknande platser som upplevs otrygga.
- **Förbättra belysningen på platser som upplevs otrygga.** Så gör vi våra samhällen tryggare under dygnets mörka timmar.
- **Att vården och omsorgen alltid ska finnas där när den behövs.** Vi lovar att prioritera mer personal i vård och omsorg framför skattesänkningar!
- **Fortsätta utveckla Norrtäljemodellen för en sammanhållen vård och omsorg.** Så ser vi till att alla snabbt får rätt insats och att ingen hamnar mellan stolarna.
- **Att alla elever ska vara trygga i skolan.** Otryggheten i skolorna ska bort! Vi investerar i fler lärare, trygga skolmiljöer och i de fall det krävs – kameror och trygghetsvårdar.

Med satsningar på utbildning och jobb skapas snabbare integration utan att sänka löner

Sverige och Norrtälje kommun har tagit ett stort ansvar under flyktingkrisen, och vi har länge tagit för lätt på integrationsproblemen. Nu måste nyanlända in i arbete. Många branscher, inte minst inom vård, omsorg och skola, skriker efter nya medarbetare. Om vi ser till att de nyanlända får lära sig språket och matchas mot de branscher som behöver fler medarbetare så kommer vi att ha en stor fördel när det kommer till att hantera arbetsmarknadens och välfärdens utmaningar med en åldrande befolkning. Misslyckas vi så har vi dock stora problem. Därför ska vi se till att lyckas – och vi är på rätt väg mot snabbare integration. 2007 tog det i genomsnitt åtta år innan hälften av de nyanlända hade jobb. Nu tar det i genomsnitt 5 år, men etableringstiden ska minska mycket mer än så. Genom satsningar på arbete, praktik och utbildning når vi snabbare integration och löser morgondagens arbetskraftsbehov. Mot detta står Moderaternas förslag om lagstiftning om lägre löner – en ineffektiv politik som hotar den svenska modellen.

Vi vill:

- **Göra steget till arbetsmarknaden kortare för nyanlända genom att erbjuda praktik** – för att lära sig språket och snabbare etableras i det svenska samhället. Vårt mål är ett Norrtälje kommun där alla jobbar och bidrar, oavsett vem man är.
- **Införa etableringsjobb** – där arbete och utbildning kombineras.
- **Ställa språkkrav för snabbare integration.** De som inte talar tillräckligt bra svenska för att kunna arbeta eller utbilda sig ska ha en skyldighet att delta i språkundervisning.
- **Minska andelen försörjningsstödstagare genom att erbjuda fler arbete.** Så skapas fler arbetstillfällen och medarbetare inom t.ex. skola och omsorg samtidigt som den enskilde får värdefull arbetslivserfarenhet.
- **Kombinera språkträning med yrkesutbildning.** Så förbättras språkinläringen samtidigt som den nyanlände kommer närmare arbetsmarknaden.
- **Utveckla vuxenutbildningen** – så att arbetslösa kan utbildas och matchas mot arbetsmarknadens behov. Arbetslösa ska lätt kunna utbildas i bristyrken eller läsa upp gymnasiebehörigheten för att möjliggöra vidare studier.

En trygg vård och omsorg går före nya privatiseringar

Oavsett var i kommunen du bor eller vilka behov du har ska du alltid kunna känna dig trygg med att vården och omsorgen är tillgänglig och håller hög kvalitet. För att lyckas med detta måste vi fortsätta prioritera arbetet med att skapa ordning och reda och sammanhållning inom vården och omsorgen. Under lång tid gick vården och omsorgen mot ständigt fler privatiseringar, uppsplittring av verksamheten och mer administration och mindre tid för patienterna. Vi har arbetat för att bryta Moderaternas privatiseringslinje och istället strävat mot en mer sammanhållen vård och omsorg. Vår Norrtäljemodell för samordning av vård och omsorg är en förebild i Stockholmsregionen där Moderaterna fortfarande går mot ännu fler privatiseringar och uppsplittring av vårdkedjorna. Genom att fortsätta vidareutveckla Norrtäljemodellen och ge alla patienter en egen vårdansvarig som samordnar vårdinsatserna skapar vi en trygg vård och omsorg och säkerställer att alla snabbt får den hjälp de behöver.

Vi vill:

- **Utveckla Norrtäljemodellen samt ge alla patienter en egen vårdansvarig** – för en trygg, sammanhållen vård och omsorg där alla som behöver får rätt insats så snabbt som möjligt och ingen hamnar mellan stolarna.
- **Införa en ny valfrihetsmodell inom hemtjänsten** – som sätter invånarnas behov före välfärdföretagens.
- **Säkra att välfärdens pengar går till välfärd, inte till vinstjakt.** Välfärdens pengar ska gå till invånare och medarbetare, inte till vinstjakt.
- **Anställa mer personal i vården och omsorgen** – samt satsa på vidareutbildning, så att vi kan höja kvaliteten och förbättra tillgängligheten.
- **Erbjuda all personal inom äldreomsorgen fria arbetskläder.** Sådant ska självklart inte personalen själv behöva bekosta.
- **Höja kvalitetskraven på alla utförare och införa en kvalitetsgaranti** – med kontinuerlig uppföljning och nolltolerans mot oseriösa aktörer.
- **Utveckla fler former av trygghetsteknik** – det ökar äldres livskvalitet och möjlighet att tryggt kunna bo kvar hemma, göra vardagliga sysslor och ha ett socialt liv.
- **Säkerställa en tillgänglig och trygg vård i hela kommunen** – genom att utveckla vårdcentralerna även utanför Norrtälje stad.

- **Att Tiohundra etablerar sig i hela kommunen** – för att säkerställa att det finns en trygg, högkvalitativ vård och omsorg i alla kommunens delar.
- **Bygga fler äldreboenden** – alla ska kunna vara trygga i att de får en plats den dag de behöver det.
- **Bygga trygghetsboenden** – för dem som ännu inte är i behov av ett äldreboende men som söker ökad trygghet och samvaro med andra. Många av våra äldre upplever otrygghet och ensamhet, det måste vi motverka.
- **Garantera god och näringsrik mat i hela äldreomsorgen.** Våra äldre ska vara garanterade bra mat.
- **Ta krafttag mot den psykiska ohälsan bland barn- och unga.** Vi vill ta initiativ till en kraftsamling där alla berörda aktörer samverkar.
- **Utveckla Norrtälje sjukhus som akutsjukhus.** Vi tryggar Norrtälje sjukhus framtid.

Investeringar i skolan går före skattesänkningar

Norrtälje kommun räknades länge som en av landets sämsta skolkommuner. Så är inte längre fallet. Vi ligger nu på plats 75 av landets 290 kommuner i SKL:s skolranking och resultaten för de som lämnar grundskolan ökar.¹ Detta är resultatet av lärarnas och rektorernas fantastiska arbete, investeringar i skolan och ett målmedvetet arbete utefter ett skolutvecklingsprogram med mål och strategier för kommunens skolor som antogs av samverkansstyret för två år sedan. För att detta arbete ska få effekt på allvar behöver det pågå en längre tid. Skolan har dock fortsatt stora utmaningar. Vi måste säkerställa att alla elever når kunskapsmålen och kan gå vidare till gymnasieskolan, skillnaden i kunskapsresultat mellan killar och tjejer måste minska och så även skillnaden i kunskapsresultat beroende på vilken utbildningsbakgrund föräldrarna har. Därtill måste tryggheten bland eleverna öka och den psykiska ohälsan minska, detta för att nämna några utmaningar. Vi lovar att alltid prioritera investeringar i skolan framför skattesänkningar, vi har en plan för hur skolan ska utvecklas och vi söker nu mandat för att fortsätta det påbörjade arbetet med att lyfta kommunens skolor.

Vi vill:

- **Ställa bindande kvalitetskrav på alla skolor oavsett huvudman** – om lärartäthet, kvalitet i undervisningen och rättvisande betyg.
- **Fortsätta arbeta utefter Skolutvecklingsprogrammet.** Arbetet med skolutvecklingsprogrammet börjar visa resultat, men behöver längre tid för att verkligen ge effekt.
- **Att alla elever ska komma in på gymnasiet** En gymnasieexamen är idag inträdesbiljetten till arbetsmarknaden, därför måste alla elever ges rätt förutsättningar att gå vidare till gymnasiestudier. Extrastöd i form av t.ex. specialpedagoger och lovskola ska finnas där för dem som behöver det.
- **Anställa fler lärare** – och stärka läraryrket.
- **Ge lärarna mer tid med eleverna** – genom att anställa lärarassistenter. Lärare ska kunna fokusera mer på undervisning och mindre på annat.
- **Att alla elever ska vara trygga i skolan.** Vi investerar i fler lärare, trygga skolmiljöer och i de fall det krävs – kameror och trygghetsvårdar.

¹ Om nyanlända som nyss påbörjat sin skolgång i Sverige räknas bort.

- **Säkerställa en mer rättvis resurstilldelning mellan skolorna** – genom att tydligare fördela resurser efter behov.
- **Säkra en bra skolgång för alla elever.** Vi vill fortsätta att vidareutveckla satsningen på elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer.
- **Stärka kopplingen mellan skola och arbetsliv** – för att tidigt stärka morgondagens näringsliv och ungas möjligheter att få jobb.
- **Införa mer fysisk rörelse i skolan** – det leder till bättre hälsa och koncentration.
- **Bygga fler förskolor** – för att säkerställa tillgänglighet och små barngrupper.

Investeringar i jobb och utbildning går före skattesänkningar

Att alla som kan arbeta har ett arbete att gå till är en grundläggande trygghetsfråga såväl som en nödvändighet för att vi ska kunna ha en trygg och bra skola, vård och omsorg. I Norrtälje kommun har vi överlag en låg arbetslöshet men samtidigt har vi de senaste åren tagit ett stort ansvar för människor på flykt och det är viktigt att vi får en snabbare integration där nyanlända kommer i arbete.

För att alla som kan ska arbeta eller utbilda sig måste de arbetslösa matchas mot de arbeten som finns och våra unga förberedas för det kommande arbetslivet. Vi har idag en situation där både näringslivet och välfärden vill anställa men har svårt att hitta rätt kompetens samtidigt som människor går arbetslösa. En gymnasieexamen är idag inträdesbiljetten till arbetsmarknaden och en allt större andel av de framväxande jobben kräver utbildning. Ser vi till att ge våra unga och de arbetslösa de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden så löser vi både arbetslöshets- och integrationsfrågan utan att sänka löner som högerpartierna vill. Med låg arbetslöshet och höga löner skapar vi ett tryggt samhälle med välfinansierade skolor, förskolor, sjukhus och äldreboenden.

Vi vill:

- **Minska andelen försörjningsstödstagare genom att erbjuda fler arbete** – så skapas fler arbetstillfällen och medarbetare inom t.ex. skola och omsorg samtidigt som den enskilde får värdefull arbetslivserfarenhet.
- **Göra steget till arbetsmarknaden kortare för nyanlända genom att erbjuda praktik** – för att lära sig språket och snabbare etableras i det svenska samhället. Vårt mål är ett Norrtälje kommun där alla jobbar och bidrar, oavsett vem man är.
- **Garantera alla unga sommarjobb** – så att de får chans att tjäna egna pengar och skaffa viktig arbetslivserfarenhet.
- **Föra en aktiv näringspolitik för fler företagsetableringar.** Ett livskraftigt näringsliv är en förutsättning för att ha råd med en bra skola, vård och omsorg.
- **Arbeta för att bredda utbudet av högskoleutbildningar på Campus Roslagen** – för att fler ska kunna utbilda sig. Det gynnar både kommunen och den enskilde individen.
- **Samarbeta med näringslivet för nya yrkeshögskoleutbildningar på Campus Roslagen** – för att tillgodose företagets behov av kompetens.

- **Utveckla vuxenutbildningen** – så att arbetslösa kan utbildas och matchas mot arbetsmarknadens behov. Arbetslösa ska lätt kunna utbildas i bristyrken eller läsa upp gymnasiebehörigheten för att möjliggöra vidare studier.
- **Ge alla elever förutsättningar att klara gymnasiet.** En gymnasieexamen är idag inträdesbiljetten till arbetsmarknaden. Extrastöd i form av t.ex. specialpedagoger och lovskola ska finnas där för dem som behöver det.
- **Minska steget mellan gymnasiet och arbetslivet** – genom ett förbättrat samarbete mellan gymnasiet och näringslivet och möjlighet till deltagande i ”Ungt företagande” på alla gymnasieprogram.
- **Minska steget mellan gymnasiet och högre studier** – via ökat samarbete mellan gymnasiet och högre lärosätten.
- **Erbjuda ett varierat utbud av gymnasieutbildningar som avspeglar arbetsmarknadens behov och ungdomarnas intressen.** Gymnasiet ska såväl uppfylla arbetsmarknadens behov som ge eleverna möjlighet att följa sina drömmar.

Fler ska ha möjlighet att flytta hit och våra unga en möjlighet att flytta hemifrån

Norrtälje kommun växer rekordsnabbt. Många vill flytta hit och när kommunen växer så stärker det kommunens utveckling och förbättrar vår ekonomi och då förbättras våra möjligheter att erbjuda en trygg och bra skola, vård och omsorg i hela vår kommun. Vi är fast beslutna att ta tillvara på denna möjlighet. Samtidigt finns det många unga som drömmer om att flytta hemifrån och starta sina egna liv. Flera typer av bostäder behöver därför byggas. Unga behöver hyresrätter med rimliga hyror medan många andra som vill flytta hit efterfrågar andra typer av bostäder. Vi har sett till att öka bostadsbyggandet markant – speciellt byggandet av hyresrätter – men byggtakten måste öka än mer. Vi har antagit en bostadsförsörjningsstrategi med mål och strategier för hur bostadsbyggandet ska öka och satt upp mål om att 1000 nya bostäder per år ska byggas från och med 2018 varav minst 400 hyresrätter.

Vi vill:

- **Bygga 1000 nya bostäder per år, varav minst 400 ska vara hyresrätter** – så att unga kan flytta hemifrån och kommunen fortsätta växa och utvecklas.
- **Underlätta för unga människor att få bostad** – genom att ge dem en bonus i bostadskön.
- **Satsa på och underlätta för utbyggnad av vatten och avlopp på landsbygden, samt vara öppna för enskilda lösningar** – för att möjliggöra fler bostadsbyggen.
- **Göra den byråkratiska processen för dem som vill bygga enklare genom ökad digitalisering.** Det ska vara så enkelt som möjligt att komma igång att bygga.
- **Verka för att strandskyddsreglerna ses över för ökad flexibilitet vad gäller nybyggnation samtidigt som allemansrätten skyddas.** Strandskyddet är idag ofta allt för oflexibelt. Samtidigt ska allas rätt till vår natur skyddas.
- **Ställa krav på konstnärlig utsmyckning vid nybyggnation.** Kulturen har en viktig plats i en växande kommun och ökar trivselen för både boende och besökare.

Ett framstående miljö- och klimatarbete skapar jobb och tillväxt

Miljö- och klimatfrågorna är några vår tids stora ödesfrågor. Samtidigt är miljö- och klimatbranschen en framtidsbransch. Genom att satsa på exempelvis klimatneutralitet i våra byggen, kommunala verksamheter och i kollektivtrafiken skapar vi en attraktiv och framtidsinriktad kommun samtidigt som vi tar vi ansvar för framtida generationer. Norrtälje kommun ska ta ansvar för att de kommunala klimatmålen uppfylls.

Vi vill:

- **Prioritera miljövänliga och klimatsmarta alternativ vid kommunens investeringar och inköp.** Kommunen bygger mycket och är en stor inköpare. Självklart ska vi premiera hållbara alternativ.
- **Verka för att kommunala byggen och verksamheter i möjligaste mån ska vara klimatneutrala** – genom att utnyttja modern miljöteknik.
- **Sträva efter en klimatneutral trafik år 2030** – genom exempelvis utbyggnad av laddstationer för elbilar vid centrala platser över hela kommunen.
- **Fortsätta satsa på utbyggnad av cykelvägar i kommunen** – för ett tryggare och mer hållbart resande.
- **Se till att de kommunala kökens mat i mesta möjliga mån är närproducerad.** På så vis gynnar vi både miljön och det lokala näringslivet.
- **Göra det enkelt att vara klimatsmart.** Det ska vara enkelt att göra klimatsmarta val i Norrtälje kommun, exempelvis vad gäller sopsortering och kommunikationer.

Ett levande kultur- och fritidsliv är viktigt för livskvalitén och sammanhållningen

Ett brett och tillgängligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter och ett starkt civilsamhälle är av stor vikt för mångas livskvalité. Det är viktigt för att locka fler nya invånare och besökare till vår kommun och det är ett bra sätt att skapa sammanhållning och integration. Vi vill öka bibliotekens och fritidsgårdsverksamhetens tillgänglighet på landsbygden, satsa på ett kulturhus i Norrtälje hamn och fler allaktivitetsparker i kommunen för att bredda utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter. Vi vill även aktivt stödja föreningslivet och kommunens ideella krafter.

Vi vill:

- **Bygga ett kulturhus i Norrtälje hamn** – med plats för evenemang såsom konserter, teater, konferenser osv.
- **Investera i fler allaktivitetsparker** – för t.ex. skateboard-åkning, cykling och utegymsverksamhet.
- **Öka bibliotekens tillgänglighet** – genom en till biblioteksbus och genom att vidareutveckla konceptet ”meröppet” där bibliotek håller öppet även under vissa tider då de är obemannade.
- **Erbjuda en mer tillgänglig fritidsgårdsverksamhet** – genom att investera i en fritidsgårdsbus som kan erbjuda verksamhet på landsbygden samt skjutsa till olika evenemang.
- **Stärka föreningslivet och civilsamhället i hela kommunen.** Ett aktivt föreningsliv och civilsamhälle är avgörande för att skapa kontaktytor mellan människor och det är ett effektivt verktyg för att förbättra integrationen av nyanlända.
- **Stödja pensionärs- och handikappföreningarnas arbete** – i syfte att bryta social isolering och främja inkludering.
- **Skapa en sammanhållen organisation för kommunens muséer.** För att stärka kulturen och förvalta och synliggöra vår kommuns rika kulturarv och nutida konstliv.
- **Öka kulturskolans tillgänglighet** – så att fler barn- och unga kan ta del av den.
- **Säkerställa att badhuset i Hallstavik står klart inom nästa mandatperiod.** Badhuset är en viktig investering för Hallstavik som vi prioriterar!

Kommunen ska ha höga krav och goda villkor

Kommunen är en mycket stor arbetsgivare och konsument och som sådan har den stor möjlighet att påverka samhället. Genom de kommunalt anställdas villkor och genom de krav kommunen ställer när den konsumerar och bygger sätts en ribba för övriga samhället. Är kommunen en god arbetsgivare så påverkas andra arbetsgivare att också erbjuda goda villkor för att kunna konkurrera om arbetskraften. Om kommunen som konsument och byggare ställer höga krav på exempelvis hållbarhet och social rättvisa så ger det också positiva spridningseffekter. För oss är det en självklarhet att kommunen ska ha höga krav och goda villkor.

Me too-kampanjen har satt ljuset på de stora problem med sexuella trakasserier som finns i samhället. Alla medarbetare ska känna sig trygga på sitt arbete. Något annat kan vi inte acceptera! Vi vill att kommunen arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor och motarbetar alla former av trakasserier.

Vi vill:

- **Att varje ny tjänst ska utgå från heltid.** Alla ska kunna leva på sin lön och känna trygghet.
- **Att ingen medarbetare ska vara visstidsanställd längre än två år** – efter det ska anställningen övergå i en tillsvidareanställning.
- **Värna den svenska modellen.** Kommunala upphandlingar av tjänster och byggentreprenader ska ske från företag och organisationer som följer svenska kollektivavtal. Detta krav ska så långt som möjligt även gälla underentreprenörer.
- **Att kommunen arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor och motarbetar alla former av trakasserier.** Alla medarbetare ska kunna känna sig trygga på jobbet.